

**โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยด้านการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผล
สมาคมกีฬาจังหวัด**

(The Causal Relationship Model of Administrative Factors Affecting the
Effectiveness of Provincial Sports Associations)

ขจร ตรีโสภณากร, ศักดิ์ชาย พิทักษ์วงศ์, สันติพงษ์ ปลั่งสุวรรณ

คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา มหาวิทยาลัยบูรพา

เสรี ชัดเข้ม

วิทยาลัยวิทยาการวิจัยและวิทยาการปัญญา มหาวิทยาลัยบูรพา

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยด้านการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลสมาคมกีฬาจังหวัด เพื่อสร้างและตรวจสอบความสอดคล้องโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยด้านการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลสมาคมกีฬาจังหวัดกับข้อมูลเชิงประจักษ์ กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารสมาคมกีฬาจังหวัด และผู้อำนวยการศูนย์การกีฬาแห่งประเทศไทยจังหวัด จำนวน 480 คน ได้มาจากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลสมาคมกีฬาจังหวัด วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิเคราะห์ความตรงเชิงโครงสร้างและความสอดคล้องของโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ ด้วยโปรแกรม LISREL version 8.72

ผลการวิจัยปรากฏว่า โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยด้านการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลสมาคมกีฬาจังหวัดมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์อยู่ในเกณฑ์ดีและยอมรับได้ ปัจจัยด้านการบริหารที่ส่งผลสูงสุดต่อประสิทธิผลสมาคมกีฬาจังหวัด ได้แก่ คุณลักษณะผู้นำของผู้บริหาร รองลงมาคือ ภาวะผู้นำ บรรยากาศองค์การและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ตามลำดับ โดยสามารถร่วมกันทำนายประสิทธิผลสมาคมกีฬาจังหวัดได้ร้อยละ 91 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ปัจจัยด้านการบริหารที่ส่งผลทางตรงต่อประสิทธิผลสมาคมกีฬาจังหวัด ได้แก่ คุณลักษณะผู้นำของผู้บริหาร ภาวะผู้นำและบรรยากาศองค์การ ปัจจัยด้านการบริหารที่ส่งผลทางอ้อมต่อประสิทธิผลสมาคมกีฬาจังหวัด ได้แก่ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ส่งผลทางอ้อมผ่านบรรยากาศองค์การ

คำสำคัญ : โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ/ ปัจจัยด้านการบริหาร / ประสิทธิผลสมาคมกีฬาจังหวัด

Abstract

The purposes of this research was to study administrative factors affecting the effectiveness of provincial sports associations in order to construct and verify consistency the causal relationship model of administrative factors affecting the effectiveness of provincial sports associations with empirical data. The sample consisted of 480 provincial sports association administrators and directors of Sports Authority of Thailand Provincials Center. The research instruments used were questionnaires on administrative factors affecting the effectiveness of provincial sports associations. Data was analyzed by LISREL program versions 8.72 to verify validation and consistency of the structural relationship model.

The findings were as follows: The causal relationship model of administrative factors affecting the effectiveness of provincial sports associations showed congruity with empirical data and accepted. The administrative factors most affecting effectiveness of provincial sports associations were leader characteristics of administrators. This was followed by leadership, organizational climate and achievement motives. They could predict effectiveness of provincial sports associations by 91 percent with statistical significance at .01 level. The administrative factors that directly affected effectiveness of provincial sports associations were leader characteristics of administrators, leadership and organizational climate. Whereas achievement motives was indirectly affecting effectiveness of provincial sports associations by passing organizational climate.

Keywords : Causal Relationship Model / Administrative Factors / The Effectiveness of Provincial Sports Associations

บทนำ

การกีฬามีความสำคัญต่อประชาชนและประเทศชาติ ทั้งในด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต การสร้างเสริมสุขภาพและสมรรถภาพที่ดี ตลอดจนสามารถปลุกฝังความมีน้ำใจนักกีฬาให้เป็นค่านิยม เกิดความสามัคคีของคนในชาติ สร้างความภาคภูมิใจ แรงบันดาลใจ สร้างรายได้ อาชีพและพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ (กระทรวงท่องเที่ยวและกีฬา [กก.], 2550) จากความสำคัญของการกีฬาที่มีต่อการพัฒนาทรัพยากรบุคคล ประเทศไทยจึงได้กำหนดให้มีแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติเพื่อใช้เป็นกรอบและแนวทางในการพัฒนากีฬาของประเทศ โดยมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนากีฬาของประเทศตามแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ เช่น กระทรวงท่องเที่ยวและกีฬา คณะกรรมการโอลิมปิกแห่งประเทศไทยฯ การกีฬาแห่งประเทศไทย [กกท.] สถาบันการศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สมาคมกีฬาแห่งประเทศไทย และสมาคมกีฬาจังหวัด

สมาคมกีฬาจังหวัดเป็นองค์การกีฬาส่วนภูมิภาค ที่ได้รับอนุญาตให้จัดตั้งตามมาตรา 53

แห่งพระราชบัญญัติการกีฬาแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2528 เพื่อทำหน้าที่ส่งเสริมและพัฒนา การกีฬาของจังหวัด ด้วยการส่งเสริมให้เยาวชนและประชาชนได้เล่นกีฬา สนับสนุนให้นักกีฬา ทุกกลุ่ม ทุกระดับ ได้มีโอกาสเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาเพื่อพัฒนาความสามารถของนักกีฬาสู่ ความเป็นเลิศในการแข่งขันทั้งในระดับจังหวัดและระดับชาติ ตามแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ โดยมีคณะกรรมการทำหน้าที่บริหารและดำเนินกิจการของสมาคม (กก., 2550, หน้า 39; กกท., 2549, หน้า 20; ข้อบังคับ กกท., 2530; พรบ.กกท., 2528) และมี กกท. เป็นผู้กำกับดูแลและ ให้การสนับสนุน จากการส่งเสริมและพัฒนาการกีฬาของสมาคมกีฬาจังหวัด ทำให้สมาคมกีฬา จังหวัดสร้างนักกีฬาที่มีความสามารถและได้รับการคัดเลือกให้เป็นตัวแทนทีมชาติไทยเข้าร่วม การแข่งขันกีฬาในระดับนานาชาติ เช่น กีฬาโอลิมปิกเกมส์ ครั้งที่ 29 ณ สาธารณรัฐประชาชนจีน ได้สิทธิเข้าร่วมการแข่งขัน จำนวน 4 คน กีฬาซีเกมส์ ครั้งที่ 24 ณ ประเทศไทย ได้สิทธิเข้าร่วม การแข่งขัน จำนวน 33 คน และได้สร้างผลงานในการแข่งขันซีเกมส์โดยได้รับเหรียญรางวัล 16 เหรียญทอง 15 เหรียญเงิน และ 4 เหรียญทองแดง (กกท., 2551, หน้า 50)

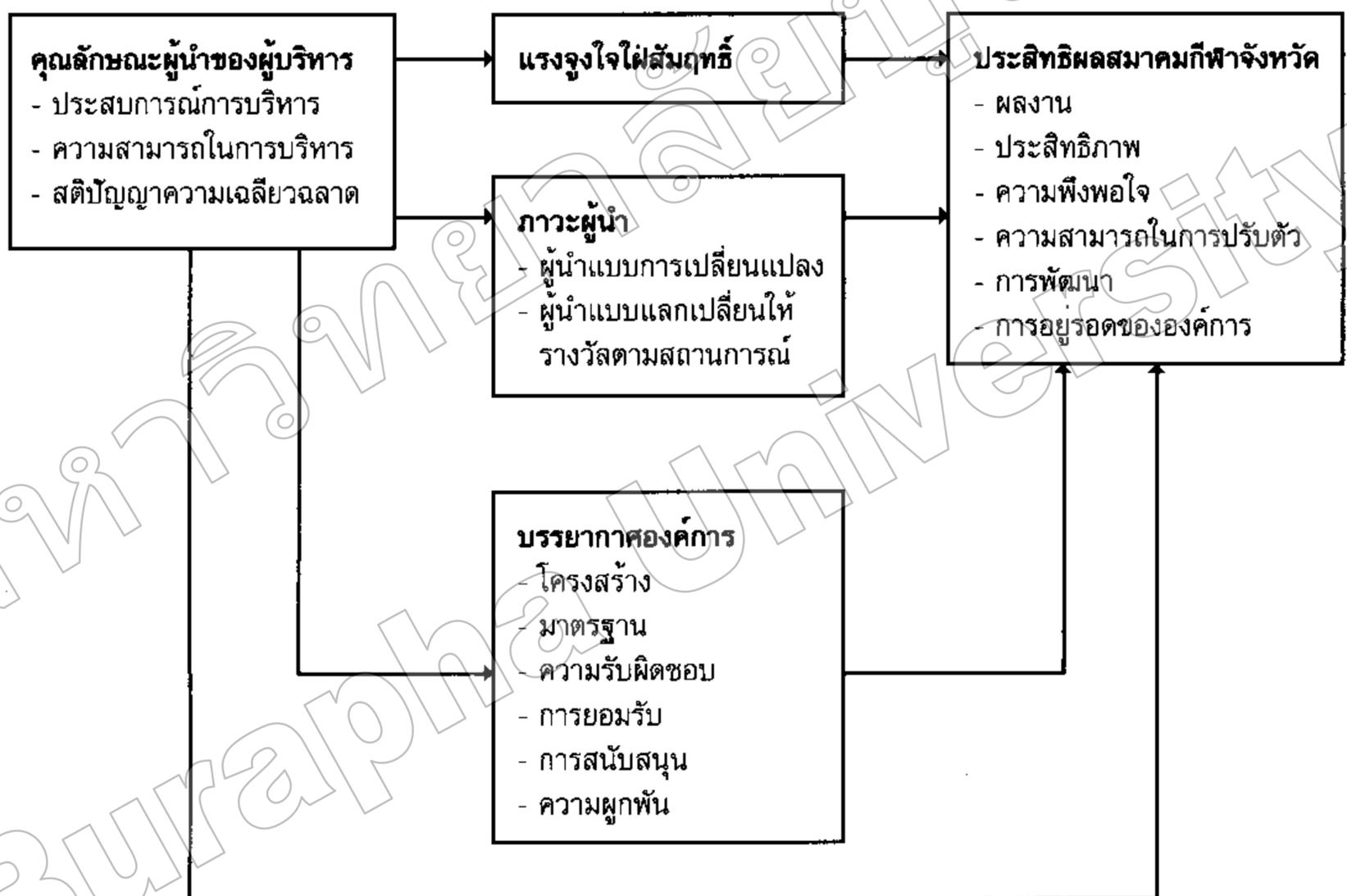
ประสิทธิผลการดำเนินงานที่ผ่านมาของสมาคมกีฬาจังหวัด ประกอบด้วย ด้านการ บริหารงาน ด้านการพัฒนาบุคลากร และด้านผลสำเร็จในการแข่งขันกีฬา (กกท., 2553) พบว่า ด้านการบริหารงาน ร้อยละ 60 ของสมาคมกีฬาจังหวัด มีการบริหารงานเป็นไปตามข้อบังคับ กกท. ฉบับที่ 6 ว่าด้วยการควบคุมสมาคมซึ่งมีวัตถุประสงค์หลักเกี่ยวกับการกีฬาหรือการส่งเสริม กีฬาโดยตรง พ.ศ.2530 และข้อบังคับของสมาคมกีฬาจังหวัด เช่น มีการจัดประชุมใหญ่สามัญ ประจําปี ประชุมคณะกรรมการบริหาร มีการจัดทำแผนงานหรือโครงการประจําปีและมีการ รายงานผลการดำเนินงาน ต่อ กกท. ภายในระยะเวลาที่กำหนด สำหรับด้านการพัฒนาบุคลากร พบว่า ร้อยละ 42 ของสมาคมกีฬาจังหวัด มีการส่งบุคลากรเข้ารับการอบรมเพื่อพัฒนาความรู้ ทักษะและประสบการณ์ทางด้านกีฬา ส่วนด้านผลสำเร็จจากการแข่งขันกีฬา ซึ่งพิจารณาจาก การแข่งขันกีฬาเยาวชนแห่งชาติ ครั้งที่ 26 ณ จังหวัดเพชรบูรณ์และกีฬาแห่งชาติ ครั้งที่ 38 ณ จังหวัดตรัง พบว่าร้อยละ 48 ของสมาคมกีฬาจังหวัด ได้รับเหรียญรางวัลและมีการพัฒนา อันดับที่ได้จากการแข่งขันกีฬาเยาวชนแห่งชาติ ร้อยละ 3 ของสมาคมกีฬาจังหวัดไม่ได้รับเหรียญ รางวัลจากการแข่งขันกีฬาเยาวชนแห่งชาติและร้อยละ 47 ของสมาคมกีฬาจังหวัดได้รับเหรียญ รางวัลและมีการพัฒนาอันดับที่ได้จากการแข่งขันกีฬาแห่งชาติ จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่า สมาคมกีฬาจังหวัดส่วนใหญ่ยังไม่ประสบผลสำเร็จในการส่งเสริมและพัฒนาการกีฬาของจังหวัด ทั้งนี้จากรายงานผลการวิจัยสภาพปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานสมาคมกีฬาจังหวัด พบว่า ผู้บริหารสมาคมกีฬาจังหวัดยังขาดความรู้และประสบการณ์ด้านกีฬา การบริหารงาน ยังไม่เป็นมืออาชีพ และส่วนใหญ่มีการกิจหรือหน้าที่ประจําจึงทำให้ไม่ค่อยมีเวลาในการทำงาน ให้กับสมาคมกีฬาจังหวัด บุคลากรมีจำนวนไม่เพียงพอรวมทั้งขาดความรู้และประสบการณ์ ด้านกีฬา ขบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ สถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการฝึกซ้อมและ การแข่งขันกีฬาไม่เพียงพอ ไม่มีแผนปฏิบัติงานที่ชัดเจน รวมทั้งขาดการประเมินผลและขาด ระบบบริหารจัดการที่ดี ทำให้สมาคมกีฬาจังหวัดไม่สามารถดำเนินงานให้สำเร็จบรรลุตาม เป้าหมายที่กำหนดไว้ ส่งผลให้การพัฒนาการกีฬาของจังหวัดยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร (กกท., 2542; คณะกรรมการการกีฬา วุฒิสภา, 2547; สำนักวิชาวิทยาศาสตร์การกีฬา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2547) ซึ่งการดำเนินงานให้สำเร็จบรรลุตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ เป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงประสิทธิผลการดำเนินงานของสมาคมกีฬา (คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา มหาวิทยาลัยบูรพา, 2551, หน้า 26; Daprano, 2001)

จากที่กล่าวมา จะเห็นได้ว่าประสิทธิผลสมาคมกีฬาจังหวัดมีความสำคัญ หากสมาคมกีฬาจังหวัดสามารถดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายในการส่งเสริมและพัฒนาการกีฬาของจังหวัดด้วยการส่งเสริมให้เยาวชนและประชาชนได้เล่นกีฬา นักกีฬาทุกกลุ่ม ทุกระดับ ตลอดจนบุคลากรทางการกีฬาได้รับการพัฒนาความรู้ ทักษะกีฬา มีโอกาสเข้าร่วมการแข่งขันและพัฒนาขีดความสามารถของนักกีฬาให้ประสบความสำเร็จในการแข่งขัน ได้รับเหรียญรางวัล มีการพัฒนาลำดับที่หรือสถิติที่ดีขึ้นในการแข่งขัน ย่อมส่งผลให้เกิดการพัฒนาการกีฬาในระดับจังหวัดและพัฒนาลู่ความเป็นเลิศในการแข่งขันกีฬาระดับชาติ ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนามาตรฐานการกีฬาของประเทศให้ประสบความสำเร็จ มีความเป็นเลิศในการแข่งขันทั้งระดับชาติและนานาชาติตามแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ จากรายงานผลการวิจัยที่ผ่านมา พบว่า มีการศึกษาสภาพปัญหาและอุปสรรคที่ทำให้การดำเนินงานของสมาคมกีฬาจังหวัดไม่ประสบความสำเร็จ แต่ยังไม่มีการศึกษาปัจจัยด้านการบริหารและความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยด้านการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลสมาคมกีฬาจังหวัดที่จะทำให้เกิดทราบถึงปัจจัยด้านการบริหารหรือตัวแปรที่ส่งผลทำให้การดำเนินงานของสมาคมกีฬาจังหวัดประสบผลสำเร็จหรือเกิดประสิทธิผล จึงทำให้อาสาสมัครที่จำเป็นสำหรับผู้บริหารสมาคมกีฬาจังหวัดที่จะนำไปใช้เพื่อพัฒนาการดำเนินงานของสมาคมกีฬาจังหวัด ดังนั้นจึงเห็นควรมีการศึกษาเรื่อง “โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยด้านการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลสมาคมกีฬาจังหวัด” เพื่อศึกษาปัจจัยและวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยด้านการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลสมาคมกีฬาจังหวัด โดยใช้โปรแกรมลิสเรลซึ่งเป็นโปรแกรมที่มีลักษณะเด่นที่สำคัญ คือ สามารถวิเคราะห์โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุทั้งโมเดลแบบอติพลทางเดียวและแบบอติพลย้อนกลับ (Recursive or Non-recursive models) รวมทั้งสามารถแยกส่วนความแปรปรวนและความคลาดเคลื่อนของการวัด ตลอดจนสามารถตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างโมเดลตามทฤษฎีกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และเมื่อนำข้อมูลไปวิเคราะห์จะได้ผลการวิเคราะห์ที่ถูกต้องมากขึ้น (นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2542, หน้า 10 – 11) ซึ่งผลการศึกษานี้จะทำให้ได้สารสนเทศเชิงสาเหตุของปัจจัยด้านการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลสมาคมกีฬาจังหวัด เพื่อให้ผู้บริหารสมาคมกีฬาจังหวัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาการดำเนินงานของสมาคมกีฬาจังหวัดให้ประสบความสำเร็จบรรลุเป้าหมาย และเกิดประสิทธิผลในการดำเนินงานต่อไป

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ใช้แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมองค์การ (Organizational Behavior) มาประยุกต์ใช้ ในการศึกษาปัจจัยด้านการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลสมาคมกีฬาจังหวัด ประกอบด้วย คุณลักษณะผู้นำของผู้บริหาร (ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ, 2550; รังสรรค์ ประเสริฐศรี, 2544; Bass & Stogdill, 1990) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (McClelland & Winter, 1987) ภาวะผู้นำ (Bass, 1990; Bass & Avolio, 1994) และบรรยากาศองค์การ (Litwin & Stringer, 2002) สอดคล้องกับ Robbins (2005, p.9) ได้กล่าวไว้ว่า พฤติกรรมองค์การเป็นการศึกษาเกี่ยวกับบุคคล (Individual) กลุ่มบุคคล (Groups) และโครงสร้างองค์การ (Structure) ที่มีผลต่อการดำเนินงานและพฤติกรรมของบุคคลที่เกิดขึ้นภายในองค์การ เพื่อนำมาพัฒนาการดำเนินงานขององค์การให้เกิดประสิทธิผลมากขึ้น สำหรับประสิทธิผลสมาคมกีฬาจังหวัด ผู้วิจัยใช้แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินประสิทธิผลองค์การโดยใช้เกณฑ์หลายเกณฑ์ (The Multiple

Criteria of Effectiveness) มาประยุกต์ใช้ในการศึกษา ประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่ ด้านผลงาน ด้านประสิทธิภาพ ด้านความพึงพอใจ ด้านความสามารถในการปรับตัว ด้านการพัฒนา และด้านการอยู่รอดขององค์กร (Gibson et al., 1991) เพราะสามารถประเมินประสิทธิผลองค์กร ทั้งในด้านเป้าหมาย และด้านระบบ – ทรัพยากร (Rojas, 2000, pp.100 – 101) ตลอดจนครอบคลุมบริบทการดำเนินงานของสมาคมกีฬาจังหวัด ทั้งด้านการบริหารงาน ด้านการพัฒนา นักกีฬา บุคลากร และด้านผลสำเร็จในการแข่งขัน นอกจากนี้เป็นการวิเคราะห์ความสามารถในการปรับตัวและการพัฒนาสมาคมกีฬาจังหวัดให้สามารถดำเนินงานต่อไปได้ภายใต้สภาพแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ การเมือง เทคโนโลยี สังคมและวัฒนธรรม จากที่กล่าวมาผู้วิจัยได้สรุปเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษาโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยด้านการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลสมาคมกีฬาจังหวัด ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ในการวิจัย คือ ผู้บริหารสมาคมกีฬาจังหวัด 1,444 คน และผู้อำนวยการศูนย์การกีฬาแห่งประเทศไทยจังหวัด (ศูนย์ กกท.จังหวัด) ทั่วประเทศ 75 คน รวม 1,519 คน กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารสมาคมกีฬาจังหวัดที่ดำรงตำแหน่งนายกสมาคม อุปนายก เลขาธิการ เภรัญญิก ปฎิคม นายทะเบียน ประชาสัมพันธ์ กรรมการบริหารที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารงานสมาคมกีฬาจังหวัด และผู้อำนวยการศูนย์ กกท.จังหวัด รวมจังหวัดละ 8 คน จำนวน 60 จังหวัด รวมกลุ่มตัวอย่างมีจำนวนทั้งสิ้น 480 คน ได้มาด้วยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นจากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย

1. แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาการทำงานในสมาคมกีฬาจังหวัด ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบและคำถามปลายเปิด

2. แบบสอบถามคุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารสมาคมกีฬาจังหวัด โดยผู้วิจัยได้ศึกษาจากทฤษฎีคุณลักษณะผู้นำผู้บริหารของ คีร์วรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2550) รังสรรค์ ประเสริฐศรี (2544) แบลและสต็อกดิล (Bass & Stogdill, 1990) และพัฒนาจากเครื่องมือวัดคุณลักษณะผู้นำผู้บริหารของ ธนวิน ทองแพง (2549) แล้วนำมาสร้างเป็นแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ

3. แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของผู้บริหารสมาคมกีฬาจังหวัด โดยผู้วิจัยได้ศึกษาจากทฤษฎีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของแมคเคลแลนด์และวินเทอร์ (McClelland & Winter, 1987) และพัฒนาจากเครื่องมือวัดแรงจูงใจ Murray's questionnaire ของแมคเคลแลนด์ (McClelland, 1987) ประยงค์ ชูรักษ์ (2548) แล้วนำมาสร้างเป็นแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ

4. แบบสอบถามภาวะผู้นำของผู้บริหารสมาคมกีฬาจังหวัด โดยผู้วิจัยได้ศึกษาจากแนวคิด ทฤษฎีภาวะผู้นำของแบส (Bass, 1990) แบลและอโวลิโอ (Bass & Avolio, 1994) และปรับจากเครื่องมือวัด MLQ-6S (Multifactor Leadership Questionnaire) ของแบสและอโวลิโอ แปลโดย สุเทพ พงศ์ศรีวิวัฒน์ ซึ่งวัดภาวะผู้นำแบบการเปลี่ยนแปลงและภาวะผู้นำแบบแลกเปลี่ยนให้รางวัลตามสถานการณ์ (สุเทพ พงศ์ศรีวิวัฒน์, 2550 อ้างอิงจาก Bass & Avolio, 1992) แล้วนำมาสร้างเป็นแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ

5. แบบสอบถามบรรยากาศองค์การของสมาคมกีฬาจังหวัด โดยผู้วิจัยได้ศึกษาจากทฤษฎีบรรยากาศองค์การของ ลิทวินและสตริงเจอร์ (Litwin & Stringer, 2002) และพัฒนาจากเครื่องมือวัดบรรยากาศองค์การของ ภารดี อนันต์นาวิ (2548) แล้วนำมาสร้างเป็นแบบสอบถาม มีลักษณะเป็น มาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ

6. แบบสอบถามประสิทธิผลการดำเนินงานสมาคมกีฬาจังหวัด โดยผู้วิจัยได้ศึกษาจากทฤษฎีประสิทธิผลองค์การของ กิปสันและคณะ (Gibson et al., 1991) และพัฒนาจากเครื่องมือ

การจัดทำแผนและระบบพัฒนากีฬาเป็นเลิศของ คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา มหาวิทยาลัยบูรพา (2551) แล้วนำมาสร้างเป็นแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่านพิจารณา และนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องของเนื้อหา (Index of item-objective congruence : IOC) โดยคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC มากกว่า 0.50 ไปจัดทำเป็นแบบสอบถาม (พิชิต ฤทธิ์จรูญ, 2549, หน้า 242) และตรวจสอบความเที่ยง (Reliability) โดยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับผู้บริหารสมาคมกีฬาจังหวัดและผู้อำนวยการศูนย์ กทม. จังหวัด ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง รวมเป็นจำนวน 30 คน แล้วนำมาหาค่าอำนาจจำแนกคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Corrected Item-Total Correlation) คัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อ $r = 0.50$ ขึ้นไป (บุญใจ ศรีสถิตยน์รากูร, 2550, หน้า 240) และหาค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค ผลการวิเคราะห์ความเที่ยงของแบบสอบถาม พบว่า แบบสอบถามที่ใช้วัดตัวแปรแต่ละตัว มีค่าความเที่ยง (α) ตั้งแต่ .81 - .97 แสดงดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม

แบบสอบถามที่ใช้วัดตัวแปรแต่ละตัว	จำนวนข้อคำถาม	ค่าความเที่ยง Reliability (α)
คุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารสมาคมกีฬาจังหวัด	18	.93
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของผู้บริหารสมาคมกีฬาจังหวัด	7	.81
ภาวะผู้นำของผู้บริหารสมาคมกีฬาจังหวัด	25	.95
บรรยากาศองค์การของสมาคมกีฬาจังหวัด	33	.96
ประสิทธิผลการดำเนินงานสมาคมกีฬาจังหวัด	43	.97

การเก็บรวบรวมข้อมูล

หลังจากที่คณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมของมหาวิทยาลัยบูรพาอนุมัติให้ทำการวิจัย ผู้วิจัยติดต่อไปยังกลุ่มตัวอย่างทางโทรศัพท์เป็นรายบุคคลเพื่อขอความร่วมมือและชี้แจงรายละเอียดในการเก็บข้อมูล จากนั้นส่งแบบสอบถามไปทางไปรษณีย์ จำนวน 480 ชุด ได้รับแบบสอบถามกลับคืน จำนวน 405 ชุด อัตราตอบกลับคิดเป็นร้อยละ 84.37 อยู่ในระดับดีมาก (สุวิมล ว่องวานิช, 2548, หน้า 204 อ้างอิงจาก Babbie, 1994)

การวิเคราะห์ข้อมูล

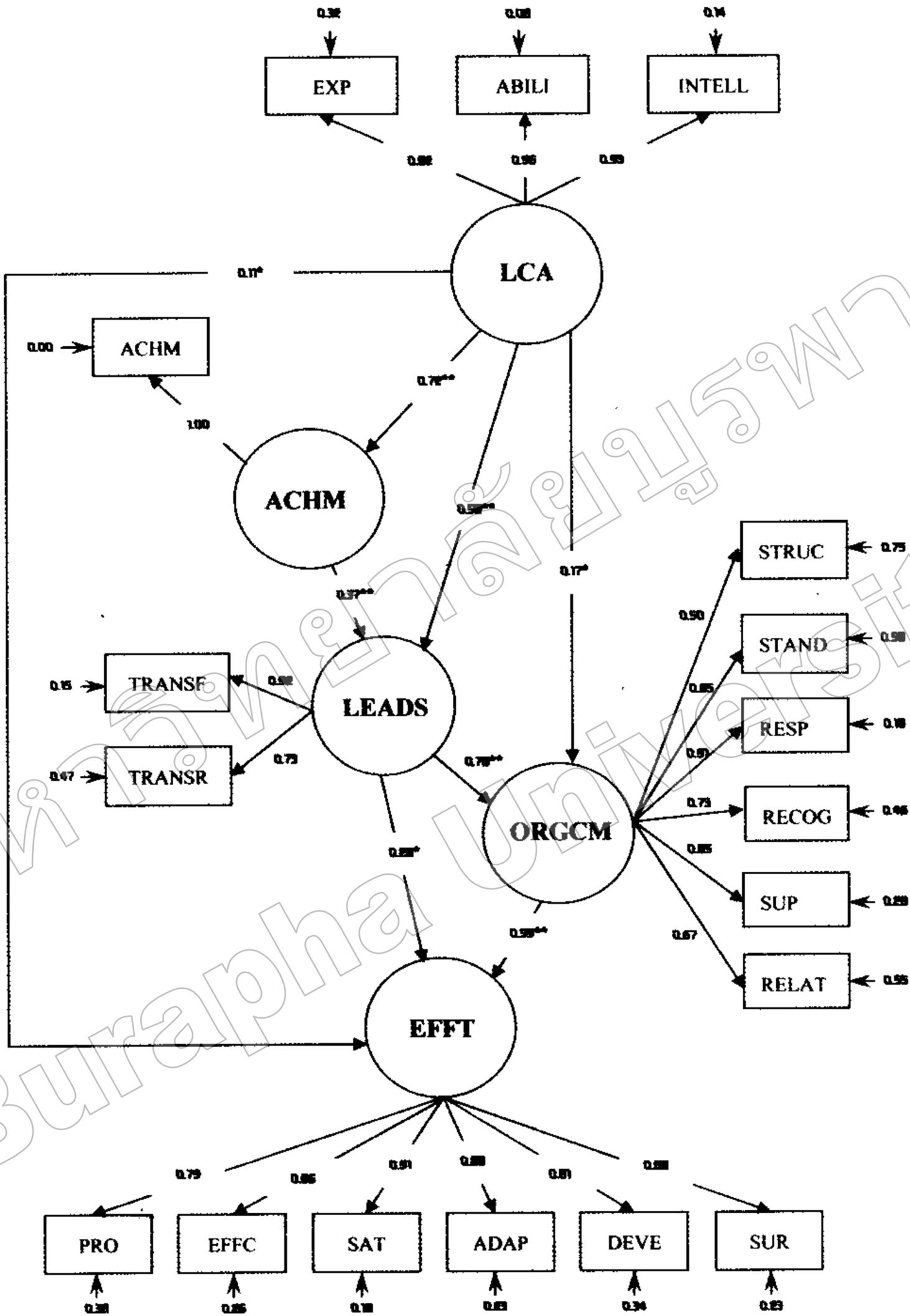
วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน วิเคราะห์ความสอดคล้องของโมเดล และวิเคราะห์เส้นทางอิทธิพลระหว่างตัวแปรในโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยด้านการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลสมาคมกีฬาจังหวัด โดยใช้โปรแกรมลิสเรล เวอร์ชัน 8.72

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัยเป็น 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของ ตัวแปรแฝงตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยด้านการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลสมาคมกีฬาจังหวัด และตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เส้นทางอิทธิพลระหว่างตัวแปร ในโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยด้านการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลสมาคมกีฬาจังหวัด มีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันของตัวแปรแฝง เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างของตัวแปรแฝง ประกอบด้วย โมเดลการวัดตัวแปรแฝงคุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารประกอบด้วย ตัวแปรสังเกตได้ 3 ตัวแปร ได้แก่ ประสบการณ์การบริหาร (EXP) ความสามารถในการบริหาร (ABILI) และสติปัญญาความเฉลียวฉลาด (INTELL) โมเดลการวัดตัวแปรแฝงภาวะผู้นำ ประกอบด้วยตัวแปรสังเกตได้ 2 ตัวแปร ได้แก่ ผู้นำแบบเปลี่ยนแปลง (TRANSF) และผู้นำแบบแลกเปลี่ยนให้รางวัลตามสถานการณ์ (TRANSR) โมเดลการวัดตัวแปรแฝงบรรยากาศองค์การ ประกอบด้วยตัวแปรสังเกตได้ 6 ตัวแปร ได้แก่ โครงสร้าง (STRUC) มาตรฐาน (STAND) ความรับผิดชอบ (RESP) การยอมรับ (RECOG) การสนับสนุน (SUP) ความผูกพัน (RELAT) และโมเดลการวัดตัวแปรแฝงประสิทธิผลสมาคมกีฬาจังหวัด ประกอบด้วย ตัวแปรสังเกตได้ 6 ตัวแปร ได้แก่ ผลงาน (PRO) ประสิทธิภาพของสมาคม (EFFC) ความพึงพอใจ (SAT) ความสามารถในการปรับตัว (ADAP) การพัฒนา (DEVEL) และการอยู่รอดขององค์การ (SUR) พบว่า ค่าดัชนีความสอดคล้องของโมเดลการวัดตัวแปรแฝงทุกตัวอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน แสดงว่า เครื่องมือวิจัย มีความตรงเชิงโครงสร้างและสามารถใช้วัดองค์ประกอบในตัวแปรแฝงแต่ละตัวแปรได้จริง

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยด้านการบริหาร ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลสมาคมกีฬาจังหวัดกับข้อมูลเชิงประจักษ์ พบว่า ค่าดัชนีวัดระดับความสอดคล้องของโมเดลมีค่าเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด ($\text{Chi-square} = 97.44$, $p\text{-value} = 0.33$, $df = 92$, $GFI = 0.97$, $AGFI = 0.95$, $CFI = 1.00$, $RMSEA = 0.012$, $SRMR = 0.016$, $RMR = 0.016$) แสดงว่า โมเดลตามสมมติฐานการวิจัย มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์อยู่ในเกณฑ์ดีและยอมรับได้ แต่เนื่องจากยังมีเส้นทางอิทธิพลที่มีค่าสัมประสิทธิ์มาตรฐานที่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เพื่อให้โมเดลมีประสิทธิภาพสูงที่สุดในการทำนายปรากฏการณ์ ผู้วิจัยจึงได้ปรับให้เป็นโมเดลแบบประหยัด (Parsimonious Model) โดยตัดเส้นทางอิทธิพลดังกล่าวออก หลังจากปรับเป็นโมเดลแบบประหยัด พบว่า ค่าดัชนีวัดระดับความสอดคล้องของโมเดลอยู่ในเกณฑ์ดี ($\text{Chi-square} = 97.43$, $P\text{-value} = 0.36$, $df = 93$, $GFI = 0.97$, $AGFI = 0.95$, $CFI = 1.00$, $RMSEA = 0.011$, $SRMR = 0.016$, $RMR = 0.016$) แสดงว่า โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์อยู่ในเกณฑ์ดีและยอมรับได้ (เสรี ชัดเข้ม และสุชาติ กรเพชรปณี, 2546, หน้า 1 – 23; Diamantopoulos & Siguaw, 2000, pp. 82 -87) เมื่อนำค่าดัชนีวัดระดับความสอดคล้องของโมเดลตามสมมติฐานการวิจัย กับโมเดลแบบประหยัดมาเปรียบเทียบกัน พบว่า โมเดลแบบประหยัดมีค่าดัชนีวัดระดับความสอดคล้องดีกว่าโมเดลตามสมมติฐานการวิจัย และเส้นทางอิทธิพลทุกเส้นส่งผลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงดังภาพที่ 2 และตารางที่ 2

Chi-square = 97.44, df = 92, P-value = 0.32922, RMSEA = 0.012

ภาพที่ 2 โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยด้านการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลสมาคมกีฬาจังหวัดที่ปรับเป็นโมเดลแบบประหยัด

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบค่าสถิติระดับความสอดคล้องของโมเดลตามสมมติฐานการวิจัยกับโมเดลที่ปรับเป็นโมเดลแบบประหยัด

โมเดล	ค่าดัชนี							
	χ^2	χ^2/df	GFI	AGFI	CFI	SRMR	RMSEA	
เกณฑ์มาตรฐาน	ใกล้เคียง	df	1 - 2	.90	.90	= 1/.95	≤ .08	≤ .06
โมเดลสมมติฐานการวิจัย	97.44	1.06	.97	.95	1.00	.016	0.012	
โมเดลแบบประหยัด	97.43	1.06	.97	.95	1.00	0.16	0.012	

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เส้นทางอิทธิพลระหว่างตัวแปรในโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยด้านการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลสมาคมกีฬาจังหวัด ที่ปรับเป็นโมเดลแบบประหยัด ดังตารางที่ 3 พบว่า ตัวแปรแฝงที่ส่งผลต่อประสิทธิผลสมาคมกีฬาจังหวัดสูงสุด โดยพิจารณาจากค่าผลรวมอิทธิพล ได้แก่ คุณลักษณะผู้นำของผู้บริหาร (LCA) มีค่าอิทธิพลรวมเท่ากับ .84 รองลงมา คือ ภาวะผู้นำ (LEADS) มีค่าอิทธิพลรวมเท่ากับ .75 บรรยากาศองค์การ (ORGCM) มีค่าอิทธิพลรวมเท่ากับ .59 และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (ACHM) มีค่าอิทธิพลรวมเท่ากับ .28

สำหรับเส้นทางอิทธิพลของตัวแปรที่ส่งผลต่อประสิทธิผลสมาคมกีฬาจังหวัด โดยพิจารณาจากค่าอิทธิพลทางตรงและทางอ้อม มีดังต่อไปนี้

1) คุณลักษณะผู้นำของผู้บริหาร (LCA) ส่งผลทางตรงต่อประสิทธิผลสมาคมกีฬาจังหวัด (EFFT) ด้วยค่าอิทธิพลทางตรง เท่ากับ .11 และส่งผลทางอ้อมผ่านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (ACHM) ภาวะผู้นำ (LEADS) และบรรยากาศองค์การ (ORGCM) ไปยังประสิทธิผลสมาคมกีฬาจังหวัด (EFFT) ด้วยค่าอิทธิพลทางอ้อม เท่ากับ .73

2) แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (ACHM) ส่งผลทางอ้อมผ่านบรรยากาศองค์การ (ORGCM) ไปยังประสิทธิผลสมาคมกีฬาจังหวัด (EFFT) ด้วยค่าอิทธิพลทางอ้อม เท่ากับ .28

3) ภาวะผู้นำ (LEADS) ส่งผลทางตรงไปยังประสิทธิผลสมาคมกีฬาจังหวัด (EFFT) ด้วยค่าอิทธิพลทางตรง เท่ากับ .28 และส่งผลทางอ้อมผ่านบรรยากาศองค์การ (ORGCM) ไปยังประสิทธิผลสมาคมกีฬาจังหวัด (EFFT) ด้วยค่าอิทธิพลทางอ้อมเท่ากับ .46

4) บรรยากาศองค์การ (ORGCM) ส่งผลทางตรงไปยังประสิทธิผลสมาคมกีฬาจังหวัด (EFFT) ด้วยค่าอิทธิพลทางตรงเท่ากับ .59

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การทำนายของตัวแปรแฝง พบว่า ตัวแปรแฝงทั้งหมดสามารถร่วมกันทำนายประสิทธิผลสมาคมกีฬาจังหวัด (EFFT) ได้ร้อยละ 91 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สำหรับค่าความเที่ยงตัวแปรสังเกตได้ พบว่า มีค่าความเที่ยงตั้งแต่ .50 ขึ้นไป และเมื่อพิจารณาเมทริกซ์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแฝง พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแฝงมีค่าเป็นบวก โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแฝงที่มีค่าสูงสุด คือ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างบรรยากาศองค์การ (ORGCM) กับประสิทธิผลสมาคมกีฬาจังหวัด (EFFT) มีค่าเท่ากับ .94 สำหรับค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแฝงที่มีค่าต่ำสุด คือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (ACHM) กับ คุณลักษณะผู้นำของผู้บริหาร (LCA) มีค่าเท่ากับ .72

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแฝงและค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลของโมเดล ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยด้านการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลสมาคมกีฬาจังหวัด ที่ปรับเป็นโมเดลแบบประหยัด

ตัวแปรผล ตัวแปรสาเหตุ	ACHM			LEADS			ORGCM			EFFT		
	DE	IE	TE	DE	IE	TE	DE	IE	TE	DE	IE	TE
LCA	.72** (.04)	-	.72** (.04)	.58** (.05)	.27** (.04)	.85** (.05)	.17* (.08)	.66** (.10)	.83** (.09)	.11* (.05)	.73** (.06)	.84** (.05)
ACHM	-	-	-	.37** (.05)	-	.37** (.05)	-	.29** (.05)	.29** (.05)	-	.28** (.04)	.28** (.04)
LEADS	-	-	-	-	-	-	.78** (.11)	-	.78** (.11)	.28* (.11)	.47** (.09)	.75** (.08)
ORGCM	-	-	-	-	-	-	-	-	-	.59** (.12)	-	.59** (.12)

ค่าสถิติ
ค่าไค-สแควร์ = 97.43, p = .36, df = 93, GFI = .97, AGFI = .95, CFI = 1.00, SRMR = .016, RMSEA = .011

ตัวแปร	Y1	Y2	Y3	Y4	Y5	Y6	Y7	Y8	Y9
ความเที่ยง	1.00	.92	.72	.50	.65	.91	.73	.85	.67

ตัวแปร	Y10	Y11	Y12	Y13	Y14	Y15	X1	X2	X3
ความเที่ยง	.79	.86	.91	.88	.81	.88	.82	.96	.93

สมการ โครงสร้างตัวแปร	ACHM	LEAD	ORGCM	EFFT
R-Square	.52	.79	.87	.91

	ACHM	LEADS	ORGCM	EFFT	LCA
ACHM	1.00				
LEADS	.79	1.00			
ORGCM	.74	.93	1.00		
EFFT	.74	.92	.94	1.00	
LCA	.72	.85	.83	.84	1.00

*p<0.05, **p<0.01 DE = อิทธิพลทางตรง IE = อิทธิพลทางอ้อม TE = ผลรวมอิทธิพล

ตัวเลขในวงเล็บ คือ ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน

อภิปรายผล

จากการศึกษาโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยด้านการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลสมาคมกีฬาจังหวัด โดยใช้โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ซึ่งได้มาจากการประมวลเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่นักวิชาการทั้งในประเทศและต่างประเทศได้นำเสนอไว้ แล้วนำมาสังเคราะห์เทียบเคียงและประยุกต์ใช้กับสมาคมกีฬาจังหวัด พบว่า ปัจจัยด้านการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลสมาคมกีฬาจังหวัด ประกอบด้วย คุณลักษณะผู้นำของผู้บริหาร แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ภาวะผู้นำและบรรยากาศองค์การ มีประเด็นที่นำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. คุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารส่งผลทางตรงต่อประสิทธิผลสมาคมกีฬาจังหวัด เป็นเพราะว่าคุณลักษณะผู้นำของผู้บริหาร ประกอบด้วย ประสิทธิภาพการบริหาร ความสามารถในการบริหารและสติปัญญาความเฉลียวฉลาด เป็นปัจจัยที่มีความสำคัญสำหรับผู้บริหารในการบริหารงานสมาคมกีฬาจังหวัดให้ประสบผลสำเร็จบรรลุตามเป้าหมาย คุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารจะช่วยทำให้ผู้บริหารสมาคมกีฬาจังหวัดมีความพร้อมและรอบคอบในการบริหารงานด้านต่างๆ เช่น การวางแผนดำเนินงานส่งเสริมและพัฒนาการกีฬาของจังหวัด การสรรหาพัฒนานักกีฬาและผู้ฝึกสอน ตลอดจนบุคลากรทางการกีฬาของสมาคมกีฬาจังหวัด การจัดหาและบริหารงบประมาณ การควบคุมและติดตามผลการดำเนินงาน รวมทั้งสามารถตัดสินใจแก้ไขปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานของสมาคมกีฬาจังหวัดได้อย่างรวดเร็ว ทำให้บุคลากรเกิดความศรัทธา เชื่อมั่นในตัวผู้บริหารและให้ความร่วมมือในการดำเนินงานอย่างเต็มที่ ส่งผลให้สมาคมกีฬาจังหวัดประสบผลสำเร็จบรรลุเป้าหมายในการส่งเสริมและพัฒนาการกีฬาของจังหวัด สอดคล้องกับ ฮอดเกตส์ (Hodgetts, 1999, p 256) ได้กล่าวไว้ว่า คุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญสำหรับผู้บริหารในการนำและดำเนินงานขององค์การ ทำให้บุคลากรในองค์การเกิดความศรัทธาและเชื่อมั่นในตัวผู้บริหาร ส่งผลให้เกิดความร่วมมือในการดำเนินงาน อันจะนำไปสู่ความสำเร็จและส่งผลต่อประสิทธิผล ในการดำเนินงานขององค์การ (กวี วงศ์พุด, 2550, หน้า 123; Hoy & Miskel, 2001, p. 288) สอดคล้องกับการศึกษาของ ธนวิน ทองแพง (2549, หน้า 185) ที่พบว่า ปัจจัยคุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารเป็นตัวแปร ที่ส่งผลทางตรงและทางอ้อมต่อประสิทธิผลขององค์การรวมทั้งมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลองค์การ และส่งผลต่อประสิทธิผลการทำงาน (มนตรี บุญธรรม, 2547, หน้า 113; ภาวดี อนันต์นาวิ, 2545, หน้า 121)

นอกจากนี้ คุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารยังส่งผลทางอ้อมผ่านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ภาวะผู้นำ และบรรยากาศองค์การไปยังประสิทธิผลสมาคมกีฬาจังหวัด เป็นเพราะว่าคุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารเป็นปัจจัยที่ทำให้ผู้บริหารสมาคมกีฬาจังหวัดมีความพร้อมและมีความมั่นใจว่าจะสามารถบริหารงานสมาคมกีฬาจังหวัดให้ประสบผลสำเร็จบรรลุตามเป้าหมาย โดยใช้ประสิทธิภาพ ความรู้ความสามารถที่มีอยู่เข้ามาช่วยในการบริหารงาน ส่งผลให้ผู้บริหารสมาคมกีฬาจังหวัดเกิดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการทำงาน มีความมุ่งมั่น ปรารถนาที่จะพัฒนาการกีฬาของจังหวัด และแสดงภาวะผู้นำในการบริหารงานด้วยการสนับสนุน ส่งเสริมการทำงานของบุคลากรให้ทำงานในสิ่งที่ท้าทายความสามารถ รวมทั้งสร้างแรงจูงใจด้วยการให้รางวัลแก่นักกีฬา ผู้ฝึกสอน บุคลากรที่ประสบผลสำเร็จในการทำงานหรือการแข่งขันกีฬา ตลอดจนให้การดูแลและเอาใจใส่กับบุคลากรทุกคน ทำให้เกิดบรรยากาศองค์การที่ดี บุคลากร

เกิดความพึงพอใจและทุ่มเทความสามารถในการทำงานอย่างเต็มที่ ส่งผลให้สมาคมกีฬาจังหวัด ประสบผลสำเร็จบรรลุเป้าหมายในการส่งเสริมและพัฒนากีฬาของจังหวัด สอดคล้อง ธนวิน ทองแพง (2549, หน้า 176) ที่ศึกษาพบว่า คุณลักษณะผู้นำส่งผลทางอ้อมผ่านภาวะผู้นำ บรรยากาศองค์การไปยังประสิทธิผลองค์การ (ภารดี อนันต์นาวิ, 2548, หน้า 113)

2. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ส่งผลทางอ้อมผ่านบรรยากาศองค์การไปยังประสิทธิผลสมาคม กีฬาจังหวัด เป็นเพราะว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นแรงผลักดันที่เกิดขึ้นภายในตัวบุคคลและ เป็นนามธรรมไม่สามารถมองเห็นได้ แต่เป็นสิ่งไปกระตุ้นและเป็นแรงผลักดันให้ผู้บริหารสมาคม กีฬาจังหวัดแสดงพฤติกรรมในการบริหารงานด้วยความมุ่งมั่น ตั้งใจ ไม่ย่อท้อต่อปัญหาและ อุปสรรค รวมทั้งให้ความสนใจและเอาใจใส่ในงานของสมาคมกีฬาจังหวัด เช่น จัดประชุม คณะกรรมการบริหารสมาคมกีฬาจังหวัดเพื่อจัดทำแผนงานหรือโครงการต่างๆ ให้สอดคล้องกับ แผนพัฒนากีฬาแห่งชาติ ติดตามการดำเนินงานนำความรู้และวิธีการใหม่ๆ ที่มีประสิทธิภาพ มาใช้ในการพัฒนาบุคลากร ผู้ฝึกสอนและนักกีฬา จัดส่งนักกีฬาเข้าร่วมการแข่งขันกีฬารายการ ต่างๆ และจัดกิจกรรมกีฬาภายในจังหวัดอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้เกิดบรรยากาศในการปฏิบัติงาน ที่ดี บุคลากรมีความพึงพอใจให้การยอมรับและทุ่มเทความสามารถในการทำงานอย่างเต็มที่ เพื่อให้การดำเนินงานส่งเสริมและพัฒนากีฬาของจังหวัดสำเร็จบรรลุตามเป้าหมาย สอดคล้องกับ แมคเคลแลนด์ (McClelland, 1976, p.157) กล่าวว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็น สิ่งสำคัญที่สุดและส่งผลต่อความสำเร็จสูงสุดในการทำงาน บุคคลผู้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์จะมี ความปรารถนาที่จะกระทำสิ่งหนึ่งให้สำเร็จ ด้วยความมุ่งมั่นที่จะเอาชนะปัญหา อุปสรรค สร้างสิ่งใหม่ๆ ในการทำงานมุ่งมั่นที่จะทำสิ่งที่ยาก ซึ่งจะนำไปสู่การปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ ของบุคคล ผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะพยายามกระทำกิจกรรมต่างๆ ให้สำเร็จเพื่อให้บรรลุ เป้าหมายอย่างเต็มความสามารถและเต็มศักยภาพของตน เช่นเดียวกับ ไพฑูรย์ เจริญพันธุ์วงศ์ (2530, หน้า 10) ที่กล่าวว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นความต้องการหรือแรงกระตุ้นอันเกิดขึ้น ภายในบุคคลและเป็นนามธรรมไม่สามารถมองเห็นได้ ซึ่งจะถูกผลักดันไปสู่จุดมุ่งหมาย โดยเป็น แรงกระตุ้นให้แต่บุคคลกระทำพฤติกรรมเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของแต่ละคน (Steer & Portor, 1983, p.5) สอดคล้องกับภารดี อนันต์นาวิ (2545, หน้า 113) ที่ศึกษาพบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ไม่ส่งผลทางตรงต่อประสิทธิผลองค์การ แต่ส่งผลทางอ้อมผ่านบรรยากาศองค์การไปยังประสิทธิผล องค์การ (ประยงค์ ชูรักษ์, 2548, หน้า 98)

3. ภาวะผู้นำส่งผลทางตรงต่อประสิทธิผลสมาคมกีฬาจังหวัด เป็นเพราะว่า ภาวะผู้นำ เป็นความสามารถของผู้บริหารสมาคมกีฬาจังหวัดในการใช้ศิลปะความเป็นผู้นำ โน้มน้าว กระตุ้น จูงใจ ให้บุคลากรเกิดการคล้อยตาม ยอมรับที่จะทุ่มเทความพยายามในการปฏิบัติงานอย่างเต็มที่ เพื่อให้การดำเนินงานของสมาคมกีฬาจังหวัดประสบผลสำเร็จบรรลุตามเป้าหมาย ภาวะผู้นำ ซึ่งประกอบด้วย ภาวะผู้นำแบบการเปลี่ยนแปลงและแบบแลกเปลี่ยนให้รางวัลตามสถานการณ์ ช่วยให้ผู้บริหารสมาคมกีฬาจังหวัดสามารถเปลี่ยนแปลงและพัฒนาให้บุคลากรเห็นความสำคัญ ของผลสำเร็จในการดำเนินงานส่งเสริมและพัฒนากีฬาของจังหวัด รวมทั้งทำให้บุคลากร เกิดความเคารพนับถือ ศรัทธา ไว้วางใจในตัวผู้บริหารและทุ่มเทความสามารถในการทำงาน ให้กับสมาคมกีฬาจังหวัดอย่างเต็มที่โดยไม่คำนึงถึงประโยชน์ส่วนตน ตลอดจนช่วยเสริมแรง และสร้างแรงจูงใจในการทำงานให้กับบุคลากร ส่งผลให้การดำเนินงานส่งเสริมและพัฒนา กีฬาของสมาคมกีฬาจังหวัดประสบผลสำเร็จ มีความเป็นเลิศในการแข่งขันกีฬาทั้งในระดับ

จังหวัดและระดับชาติ สอดคล้องกับ แบล (Bass, 2000, p.20) ที่กล่าวไว้ว่า ภาวะผู้นำแบบ การเปลี่ยนแปลงจะทำให้ผู้ตาม เชื่อถือ ยกย่อง จงรักภักดี รวมทั้งเห็นคุณค่าและความสำคัญ ของผลการปฏิบัติงาน โดยไม่คำนึงถึงประโยชน์ส่วนตนแต่อุทิศตนเพื่อองค์กร ส่วนภาวะผู้นำ แบบแลกเปลี่ยนให้รางวัลตามสถานการณ์ เป็นกระบวนการที่จูงใจให้ผู้ตามทุ่มเทความพยายาม เพื่อทำงานให้สำเร็จ ด้วยการให้รางวัลที่เป็นการเสริมแรงอย่างเหมาะสม เช่น การยกย่องชมเชย ประกาศความดีความชอบให้ปรากฏแก่สาธารณชนแก่ผู้ที่ทุ่มเทและพยายามทำงานจนประสบความสำเร็จ (Bass, & Avolio, 1990, p. 15; Schermerhorn, Hunt, & Osborn, 2003, pp. 301 – 302) ผู้นำจะต้องเข้าใจความต้องการและพยายามตอบสนองความต้องการของผู้ตาม โดยการแลกเปลี่ยนให้สิ่งตอบแทนเมื่อทำงานสำเร็จตามที่คาดหวังไว้ ซึ่งผู้นำคนเดียวอาจใช้ ภาวะผู้นำทั้งสองแบบในสัดส่วนที่แตกต่างกันขึ้นอยู่กับสถานการณ์ (Chelleadurai, 1999; Yukl, 2006, p.265) สอดคล้องกับการศึกษาของ ประยงค์ ชูรักษ์ (2548, หน้า 99) ที่พบว่า ภาวะผู้นำแบบการเปลี่ยนแปลงและแบบแลกเปลี่ยนด้านการให้รางวัลตามสถานการณ์ เป็น ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลองค์กร (วันชัย นพรัตน์, 2540, หน้า 150)

นอกจากนี้ ภาวะผู้นำยังส่งผลทางอ้อมผ่านบรรยากาศองค์กรไปยังประสิทธิผลสมาคม กีฬาจังหวัด เป็นเพราะว่าภาวะผู้นำที่ผู้บริหารสมาคมกีฬาจังหวัดได้แสดงออกในการบริหารงาน เพื่อโน้มน้าว กระตุ้น จูงใจบุคลากรให้เกิดการคล้อยตาม ยอมรับและทุ่มเทความสามารถใน การทำงานอย่างเต็มที่ ด้วยการเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาสมาคม กีฬาจังหวัดในด้านต่างๆ ตลอดจนให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนการทำงานของแต่ละฝ่าย ส่งผลให้เกิดบรรยากาศที่ดีในการทำงาน บุคลากรเกิดความพึงพอใจ และทุ่มเทความสามารถ ในการทำงานอย่างเต็มที่ เพื่อให้การดำเนินงานของสมาคมกีฬาจังหวัดประสบผลสำเร็จบรรลุ ตามเป้าหมาย สอดคล้องกับ สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2543, หน้าคำนำ) ได้กล่าวไว้ว่า ผู้บริหาร จะต้องสร้างบรรยากาศองค์กรให้เอื้อต่อการทำงาน ซึ่งจะส่งผลให้บุคลากรเกิดความกระตือรือร้น และมุ่งมั่นที่จะทำงานให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร สอดคล้องกับการศึกษาของ ธนวิน ทองแพง (2549, หน้า 187) ที่พบว่า ภาวะผู้นำมีอิทธิพลและส่งผลทางตรงต่อบรรยากาศองค์กร (ภารดี อนันต์นาวี, 2548, หน้า 119; อนุชา กอนพวง, 2550, หน้า 300)

4. บรรยากาศองค์กรส่งผลทางตรงต่อประสิทธิผลสมาคมกีฬาจังหวัด เป็นเพราะว่า บรรยากาศองค์กร เป็นการรับรู้ของบุคลากรที่มีต่อสภาพแวดล้อมการทำงานของสมาคมกีฬา จังหวัดทั้งทางตรงและทางอ้อม ซึ่งมีอิทธิพลต่อความรู้สึกของบุคลากรและส่งผลต่อการดำเนินงาน ของสมาคมกีฬาจังหวัดให้ประสบผลสำเร็จบรรลุตามเป้าหมาย การที่ผู้บริหารสมาคมกีฬาจังหวัด ได้สร้างบรรยากาศองค์กรที่ดีให้กับสมาคมกีฬาจังหวัด เช่น มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบและหลักเกณฑ์ในการทำงานที่ชัดเจน ให้ความช่วยเหลือบุคลากรเมื่อเกิดปัญหา ยอมรับการทำงานของแต่ละฝ่าย เปิดโอกาสให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการทำงานให้ความเคารพซึ่ง กันและกัน รวมทั้งสนับสนุนและส่งเสริมให้บุคลากร ผู้ฝึกสอน นักกีฬาเข้ารับการอบรมหรือ เข้าร่วมการแข่งขันกีฬารายการต่างๆ อย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนาความสามารถ ทำให้บุคลากร เกิดความ พึงพอใจ มีความรู้สึกผูกพัน มีความภาคภูมิใจที่ได้ร่วมงานกับสมาคมกีฬาจังหวัด และยอมทุ่มเทความสามารถในการทำงานอย่างเต็มที่ ส่งผลให้การดำเนินงานส่งเสริมและ พัฒนาการกีฬาของจังหวัดประสบผลสำเร็จ นักกีฬาได้รับเหรียญรางวัลในการแข่งขันกีฬาทั้ง ในระดับจังหวัดและระดับชาติ สอดคล้องกับ ลิทวินและสติริงเจอร์ (Litwin & Stringer, 2002,

p.65) กล่าวไว้ว่า บรรยากาศองค์การเป็นตัวแปรที่สำคัญในการบริหารองค์การให้สำเร็จเพราะ เป็นสิ่งที่เชื่อมโยงระหว่างความรู้สึกของผู้ปฏิบัติงานต่อลักษณะที่มองเห็นได้ขององค์การ เช่น โครงสร้าง กฎเกณฑ์ แบบของความเป็นผู้นำ และขวัญกับพฤติกรรมของผู้ปฏิบัติงาน ซึ่งมี อิทธิพลต่อการกำหนดพฤติกรรม ทักษะคติของผู้ปฏิบัติงาน (ภารดี อนันต์นาวิ, 2548, หน้า 44; สิทธิพงษ์ ภูมิภักดีพรรณ, 2550, หน้า 59; Steers, 1991, p.81) ผู้บริหารทุกคนควรให้ความสำคัญ ต่อบรรยากาศขององค์การ เพราะมีอิทธิพลต่อความพึงพอใจ แรงจูงใจในการทำงานของบุคลากร ช่วยให้บุคลากรทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ และส่งผลให้การดำเนินงานบรรลุตามเป้าหมาย ขององค์การ (สฎายุ ธีรวณิชตระกูล, 2549, หน้า 174) สอดคล้องกับ เชิง (Cheng, 2006, p.128) ที่ศึกษาพบว่า บรรยากาศองค์การมีอิทธิพลและส่งผลทางตรงต่อประสิทธิผลขององค์การ (ภารดี อนันต์นาวิ, 2548, หน้า 121)

5. ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยด้านการ บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลสมาคมกีฬาจังหวัด ที่ปรับเป็นโมเดลแบบประหยัด พบว่า โมเดล มีความสอดคล้องกับข้อมูล เชิงประจักษ์อยู่ในเกณฑ์ดี สามารถร่วมกันทำนายประสิทธิผลสมาคม กีฬาจังหวัดได้ ร้อยละ 91 แสดงว่าตัวแปรในโมเดลการวิจัยทั้ง 4 ตัวแปร เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อ ประสิทธิผลสมาคมกีฬาจังหวัด สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการบริหารงานสมาคมกีฬาจังหวัดได้ เป็นเพราะว่าการสร้างและการกำหนดตัวแปรต่างๆ ในโมเดลการวิจัย ผู้วิจัยได้ปฏิบัติตาม ขั้นตอนการสร้างโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ โดยประมวลจากเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และ งานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีอิทธิพลหรือส่งผลต่อประสิทธิผลองค์การ นอกจากนี้ยัง ได้ศึกษาจากโมเดลการวิจัยของนักวิชาการหลายๆ ท่าน แล้วนำมาสังเคราะห์กำหนดเป็น กรอบแนวคิดและสร้างโมเดลในวิจัย สอดคล้องกับเบสและสต็อกดิล (Bass & Stogdill, 1990) ได้กล่าวไว้ว่า คุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารเป็นตัวแปรที่ทำให้เกิดความสำเร็จ ส่งผลต่อ ประสิทธิภาพองค์การ (Hoy & Miskel, 2001, pp. 286 – 291) เช่นเดียวกับแมคเคลแลนดและ วินเทอร์ (McClelland, 1976, p. 157) ได้กล่าวไว้ว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นตัวแปรที่สำคัญ ในการบริหารงานและส่งผลต่อความสำเร็จสูงสุดในการทำงาน เช่นเดียวกับ เบสและอโวลีโอ (Bass & Avolio, 1994) ได้กล่าวไว้ว่า ภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนแปลงสามารถช่วยให้บุคลากร เห็นความสำคัญของเป้าหมายองค์การ และภาวะผู้นำแบบแลกเปลี่ยนให้รางวัลตามสถานการณ์ จะช่วยเสริมแรงที่เหมาะสมเมื่อบุคลากรปฏิบัติตามข้อตกลง ซึ่งภาวะผู้นำทั้งสองช่วยให้้องค์การ บรรลุตามเป้าหมาย ทำนองเดียวกับ ลิทวินและสตริงเจอร์ (Litwin & Stringer, 2002, p.65) ได้กล่าวไว้ว่า บรรยากาศองค์การเป็นตัวแปรที่สำคัญในการบริหารองค์การให้สำเร็จ เพราะ เป็นสิ่งที่เชื่อมโยงระหว่างความรู้สึกของผู้ปฏิบัติงานต่อลักษณะที่มองเห็นได้ขององค์การ ส่งผล ต่อการเพิ่มความพยายามในการทำงานของผู้ปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายที่้องค์การกำหนดไว้ สอดคล้องกับ มนตรี บุญธรรม (2547, หน้า 113) ที่ศึกษาพบว่า คุณลักษณะผู้นำของผู้บริหาร แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของผู้บริหาร ภาวะผู้นำ บรรยากาศองค์การ เป็นตัวแปรที่ส่งผลต่อประสิทธิผล องค์การและสามารถทำนายประสิทธิผลองค์การได้ (เกสรฯ สุขสว่าง, 2540, หน้า 188; ธนวิน ทองแพง, 2549, หน้า 185; ภารดี อนันต์นาวิ, 2545, หน้า 121; 2548, หน้า 112; วันชัย นพรัตน์, 2540, หน้า 151) สอดคล้องกับ แมคเคลแลนดและวินเทอร์ (McClelland & Winter, 1987, pp. 315 - 318) ที่ศึกษาพบว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นสิ่งสำคัญที่สุดที่มีความสัมพันธ์ กับผลการปฏิบัติงานและสามารถทำนายประสิทธิผลองค์การได้ เช่นเดียวกับ สฎายุ ธีรวณิชตระกูล

(2549, หน้า 174) ที่ศึกษาพบว่า บรรยากาศองค์การ มีอิทธิพลต่อความพึงพอใจ แรงจูงใจในการทำงาน และส่งผลให้การดำเนินงานบรรลุตามเป้าหมายที่ต้องการ

การนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า ปัจจัยด้านการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลสมาคมกีฬาจังหวัดได้แก่ คุณลักษณะผู้นำของผู้บริหาร แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ภาวะผู้นำและบรรยากาศองค์การ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้และการทำวิจัยครั้งต่อไปดังต่อไปนี้

ระดับนโยบาย

การพิจารณาประสิทธิผลสมาคมกีฬาจังหวัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น การกีฬาแห่งประเทศไทยควรเพิ่มตัวชี้วัดหรือเกณฑ์ด้านอื่นๆ นอกเหนือจากด้านการบริหารงาน ด้านการพัฒนาบุคลากร และด้านผลสำเร็จในการแข่งขันกีฬา มาประกอบการพิจารณาประสิทธิผลสมาคมกีฬาจังหวัด เพื่อให้ครอบคลุมบริบทการดำเนินงานของสมาคมกีฬาจังหวัด ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการนำมาปรับปรุงและพัฒนาสมาคมกีฬาจังหวัดให้บรรลุเป้าหมายในการดำเนินงาน อันจะนำไปสู่การพัฒนามาตรฐานการกีฬาของประเทศให้ประสบความสำเร็จ มีความเป็นเลิศในการแข่งขันกีฬาทั้งในระดับชาติและนานาชาติ ตามแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ

ระดับปฏิบัติ

สมาคมกีฬาจังหวัดสามารถนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาการบริหารงาน ดังนี้

1. การได้มาของผู้บริหารสมาคมกีฬาจังหวัด ควรพิจารณาบุคคลที่มีประสบการณ์ ความรู้ ความสามารถ ด้านการบริหารและมีความเข้าใจด้านกีฬา เข้ามาบริหารงานเพราะคุณลักษณะดังกล่าวเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญ ทำให้ผู้บริหารสมาคมกีฬาจังหวัดมีความพร้อมและรอบคอบ ในการบริหารงานด้านต่างๆ ให้ประสบความสำเร็จบรรลุตามเป้าหมาย

2. การสร้างขวัญกำลังใจและสวัสดิการให้กับบุคลากร สมาคมกีฬาจังหวัดควรให้ความสำคัญกับการสร้างขวัญกำลังใจและสวัสดิการกับบุคลากร ด้วยการยกย่องชมเชย ประกาศเกียรติคุณ ให้รางวัลและสนับสนุนด้านการศึกษาแก่นักกีฬา รวมทั้งผู้ฝึกสอนและบุคลากรที่ประสบความสำเร็จจากการแข่งขัน เพื่อสร้างแรงจูงใจในการทำงานให้กับสมาคมกีฬาจังหวัด ต่อไป

3. การสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงาน สมาคมกีฬาจังหวัดควรให้ความช่วยเหลือสนับสนุนการทำงานของแต่ละฝ่าย ให้การยอมรับและเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการบริหารงาน ซึ่งจะทำให้บุคลากรเกิดความพึงพอใจ และทุ่มเทความสามารถในการทำงานอย่างเต็มที่ เพื่อให้สมาคมกีฬาจังหวัดประสบความสำเร็จบรรลุตามเป้าหมายในการส่งเสริมและพัฒนาการกีฬาของจังหวัด มีความเป็นเลิศในการแข่งขันกีฬาทั้งในระดับจังหวัดและระดับชาติ

ในการศึกษาครั้งต่อไป ควรมีการศึกษาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลสมาคมกีฬาจังหวัด โดยใช้วิธีการผสมผสาน (Mix method) ระหว่างระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณกับเชิงคุณภาพ ซึ่งจะทำให้ได้ข้อมูลเชิงลึก และครอบคลุมในองค์ประกอบที่สำคัญเพิ่มมากขึ้น รวมทั้งควรนำโมเดลไปศึกษากับองค์การกีฬาอื่นๆ เช่น สมาคมกีฬาแห่งประเทศไทย เพื่อตรวจสอบความไม่แปรเปลี่ยนของโมเดล และนำมาพัฒนาโมเดลให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงท่องเที่ยวและกีฬา. (2550). **แผนพัฒนากีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2550-2554)**. วันที่ค้นข้อมูล 6 ธันวาคม 2550, เข้าถึงได้จาก <http://www.mots.go.th/tourism/becontrol/files/tourism/document/nfiqzhz9yl.pdf>.
- กวี วงศ์พุดม. (2550). **ภาวะผู้นำ** (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สถาบันพัฒนาวิสัยทัศน์นักบริหาร.
- การกีฬาแห่งประเทศไทย. (2542). **รายงานการประเมินผลแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2540 – 2544 ระยะครึ่งแผน พ.ศ. 2540 – 2542**. กรุงเทพฯ: เอกพิมพ์ไทย. (2549). **แผนแม่บทการพัฒนาสมาคมกีฬาจังหวัด พ.ศ. 2549 – 2552 (ซีดีรอม)**. กรุงเทพฯ: การกีฬาแห่งประเทศไทย.
- _____. (2551). **รายงานประจำปี 2551**. กรุงเทพฯ: การกีฬาแห่งประเทศไทย.
- _____. (2553). **การติดตามและประเมินผลการวิเคราะห์การดำเนินงานของสมาคมกีฬาจังหวัด ประจำปีงบประมาณ 2552**. กรุงเทพฯ: ฝ่ายกีฬาภูมิภาค. เอกสารประกอบรายงาน. **ข้อบังคับการกีฬาแห่งประเทศไทย ฉบับที่ 6 ว่าด้วยการควบคุมสมาคมซึ่งมีวัตถุประสงค์หลัก** เกี่ยวกับการกีฬาหรือการส่งเสริมกีฬาโดยตรง. (2530. 24 เมษายน). **ราชกิจจานุเบกษา**. หน้า 7 – 16.
- คณะกรรมการการกีฬา วุฒิสภา. (2547). **บทบาทองค์กรกีฬาจังหวัดที่พึงประสงค์**. ใน เอกสารประกอบการสัมมนาระดมความคิดเห็น. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา.
- คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา มหาวิทยาลัยบูรพา. (2551). **การประเมินศักยภาพความสามารถ องค์กรกีฬา นักกีฬา และบุคลากรกีฬา**, รายงานผลการวิจัยโครงการ การจัดแผน และระบบพัฒนากีฬาเป็นเลิศ. ชลบุรี.
- ธนวิน ทองแพง. (2549). **ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของมหาวิทยาลัยบูรพา**. ดุษฎีนิพนธ์ การศึกษาดุษฎีบัณฑิต. สาขาวิชาการอุดมศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ.
- นางลักษณ์ วิรัชชัย. (2542). **โมเดลลิสเรล สถิติวิเคราะห์สำหรับการวิจัย**. กรุงเทพฯ: ภาควิชาวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญใจ ศรีสถิตยัณรากร. (2550). **ระเบียบวิธีวิจัยทางพยาบาลศาสตร์** (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: ยูแอนดีไอ อินเตอร์มีเดีย.
- ประยงค์ ชูรักษ์. (2548). **พฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน**. ดุษฎีนิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พระราชบัญญัติการกีฬาแห่งประเทศไทย พุทธศักราช 2528. (2528. 17 ตุลาคม). **ราชกิจจานุเบกษา**. หน้า 1 – 23.
- พิชิต ฤทธิจรูญ. (2549). **ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์** (พิมพ์ครั้งที่ 3 ปรับปรุงแก้ไข). กรุงเทพฯ: เฮ้า ออฟ เคอร์รี่ส์.
- ไพฑูรย์ เจริญพันธุ์วงศ์. (2530). **พฤติกรรมองค์การและการบริหาร**. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ภารดี อนันต์นาวิ. (2545). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ**. ดุษฎีนิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยบูรพา.

- _____. (2548). รายงานการวิจัยการวิเคราะห์เส้นทางปัจจัยภาวะผู้นำและบรรยากาศองค์การที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการที่ดีของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. มหาวิทยาลัยบูรพา. ชลบุรี.
- มนตรี บุญธรรม. (2544). ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะของผู้บริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. วิทยานิพนธ์การศึกษา มหาวิทยาลัย, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- รังสรรค์ ประเสริฐศรี. (2544). ภาวะผู้นำ. กรุงเทพฯ: ไดมอนด์ อิน บิซิเนส เวิลด์.
- วันชัย นพรัตน์. (2540). ภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในเขตการศึกษา 12. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์, สมชาย หิรัญกิตติ, ธนวรรธ ตั้งสินทรัพย์ศิริ. (2550). การจัดการและพฤติกรรมองค์การ. กรุงเทพฯ: ไดมอนด์ อิน บิซิเนส เวิลด์.
- สฎายุ อีระวนิชตระกูล. (2549). แบบจำลองความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของพฤติกรรมที่เป็นสมาชิกที่ดีต่อองค์การของอาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ ในมหาวิทยาลัยของรัฐ. วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. (2543). รายงานวิจัยเอกสารประกอบวิชาชีพผู้บริหาร. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี.
- _____. (2544). รวบรวมบทความทางการประเมินโครงการ (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักวิชาวิทยาศาสตร์การกีฬา (2547). รายงานการวิจัยเรื่องการศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงานของสมาคมกีฬาจังหวัด. เอกสารอัดสำเนา.
- สิทธิพงษ์ ภูมิภักดีพรรณ. (2550). โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน. วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2548). การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุเทพ พงศ์ศรีวัฒน์. (2550). ภาวะความเป็นผู้นำ. กรุงเทพฯ: เอ็กซ์เปอร์เน็ท.
- เสรี ชัดเข้ม และสุชาดา กรเพชรปานี. (2546). โมเดลสมการโครงสร้าง. วารสารวิจัยและวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา, 1(3), 1-24.
- อนุชา กอนพวง. (2550). การพัฒนารูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของความเป็นผู้บริหารมืออาชีพในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- Bass, B.M. (1990). **Bass and Stogdill's Handbook of Leadership: Theory, Research, and Managerial Applications** (3rd ed.). NY: Free Press.
- _____. (2000). The future of leadership in learning organizations. **Journal of Leadership Studies**, 7(3), 18-40.

- Bass, B.M., & Avolio, B.J. (1990). **Transformational Leadership Development**.
Pola Alto, CA: Consulting Psychologists Press.
- _____. (1994). **Improving Organizational Effectiveness Through Transformational Leadership**. CA: Sage.
- Bass, B. M., & Stogdill, R. M. (1990). **Bass & Stogdill's handbook of leadership: Theory, research and managerial applications** (3rd ed.). NY: Free Press.
- Chelladurai, P. (1999). **Human Resource Management in Sport and Recreation**.
Champaign, IL: Human Kinetics.
- Cheng, Y.C. (2006). Organizational Culture: Development of a theoretical framework for organizational research. **CUHK Educational Journal**, 17(2), 128 – 147.
- Daprano, C.M. (2001, June). Perception of Organization Effectiveness and Change in A Sports Association. **Dissertation Abstracts International**, 61(12), 4726.
- Diamantopoulos, A., & Siguaw, J.A. (2000). **Introducing LISREL**. London: Sage.
- Gibson, J.L., Ivancevich, J. M. & Donnelly, J.H. (1991). **Organization: Behavior Structure, Process** (4th ed.). Dallas, TX: Business.
- Hodgetts, R. M. (1999). **Modern Human Relation of Work** (7th ed.). NY: Dryden Press, Harcourt Brace College Publishers.
- Hoy, W. K., & Miskel, C.G. (1991). **Educational Administration Theory - Research – Practice** (4th ed.). Singapore: McGraw – Hill.
- _____. (2001). **Educational Administration Theory - Research - Practice** (6th ed.). NY: McGraw – Hill.
- Litwin, G., & Stringer, R. (2002). **Leadership and Organization Climate**. NJ: Pearson Education.
- McClelland, D.C. (1976). **The Achieving Society**. NY: Irvington.
- McClelland, D.C., & Winter, D. (1987). **Human Motivation Cambridge**. NY: Cambridge University Press.
- Robbin, S.P. (2005). **Organization Behavior** (11th ed.). NJ: Pearson Education.
- Schermerhorn, J. R., Hunt, J. G. & Osborn, R. N. (2003). **Organization Behavior** (9th ed.). NY: John wiley & Sons.
- Steers, R. M. (1991). **Introduction to Organizational Behavior** (4th ed.). NY: Harper Collins.
- Steers, R. M., & Porter, L.W. (1983). **Motivation and Work Behavior**. NY: McGraw - Hill.
- Yukl, G. (2006). **Leadership in organizations** (6th ed.). Upper Saddle River, NJ: Prentice – Hall.